

Van proefballonnetje naar praktijkvoorbeeld

Speciale wetgeving voor jongeren die de straat onveilig maken, zodat ze langere voorarresten en jarenlange straffen kunnen krijgen. Daarvoor pleitte de burgemeester van Zaltbommel onlangs in een interview met *Binnenlands Bestuur*. *Albert van den Bosch* heeft naar eigen zeggen de buik vol van de problemen met Marokkaanse jongeren in zijn gemeente, die zich schuldig maken aan intimidatie, geweld, ernstige overlast en loverboy-praktijken. Zijn pleidooi voor strenger strafrecht is wat je een proefballonnetje kunt noemen. In het *Trendsignalement*, een jaarlijks overzicht van de belangrijkste veiligheidsontwikkelingen van nu, neemt het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV) altijd een aantal van dit soort gedurfde, kansrijke suggesties uit de praktijk op. Dat doen we niet om een hype te creëren, of een eendagsvlug in het zonnetje te zetten. Het idee is dat verse signalen – hoe vergezocht of juist kansrijk ze op het eerste gezicht misschien ook klinken – ons uitdagen om vroegtijdig na te denken over mogelijke toekomstontwikkelingen en nieuwe kansen.

Proefballonnetjes die volgens het CCV de status van losse flodder overstijgen zijn bijvoorbeeld rode kaarten voor patiënten die zich agressief gedragen tegen ziekenhuispersoneel, barmannen die op scholen alcoholvoorlichting geven, winkelstraatmanagers die met een integrale aanpak winkelgebieden veiliger maken, en de roep om een algeheel verbod op de o zo brandbaar gebleken wensballonnen. Het Trendsignalement 2010 beschrijft ook veelbelovende initiatieven voor de aanpak van overlastgevende of criminele jongeren, zoals pilots met intensieve controle op risicojeugd door politie en jongerenwerkers, burgersurveillance in getroebleerde buurten en SMS Alert bij jeugdoverlast. Opvallend genoeg worden daarbij bekende instrumenten zoals cameratoezicht, particuliere beveiliging en led-gevelverlichting niet ingezet. Een pleidooi voor nieuwe strafrechtelijke be-

Opvallend genoeg worden instrumenten zoals camera-toezicht en particuliere beveiliging niet ingezet

voegdheden tegen overlast veroorzakende Marokkaans-Nederlandse jongeren komt niet voor in het Trendsignalement 2010. Dat betekent niet dat de burgemeester van Zaltbommel alleen staat in zijn zorgen over criminaliteit en overlast van jongeren van Marokkaanse afkomst. De problematiek staat landelijk hoog op de agenda, blijkt wel uit het Trendsignalement. Dat heeft al geleid tot een breed scala aan initiatieven, waaronder gezinscoaches voor multiprobleemgezinnen, een landelijk praktijkteam dat als een vliegende brigade overlastveroorzakers aanpakt, straatcoaches die bij buurtconflicten rust op straat kunnen brengen en buddy's die als rolmodel met de straatjeugd in gesprek gaan. Vanuit zijn taakopvatting – 'helpen naar doen' – ondersteunt het CCV gemeenten bij het ontwikkelen en implementeren van dit soort aanpakken. Daarbij mag het goede nieuws wat ons betreft niet vergeten worden. Het Trendsignalement 2010 doet dan ook verslag van een aantal onmiskenbaar positieve ontwikkelingen in jeugdcrimi-

naliteit onder allochtone Nederlanders. Zo blijkt uit de meest recente Jeugdmonitor dat niet-westerse allochtonen steeds vaker een baan en een diploma van het hoger onderwijs hebben, en liet een onderzoek van Nicis zien dat het met de emotionele en gedragsproblemen van Marokkaanse jongeren reuze meevalt. En als het platform 'Stop criminaliteit Marokkaanse jongeren' – een actiegroep die vanuit de Marokkaanse gemeenschap aankondigde preventief en corrigerend te gaan optreden tegen onverbeterlijke raddraaiers – aan de slag gaat, is een nieuwe strafrechtelijke aanpak misschien helemaal niet meer nodig.

Ida Haisma
directeur van het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV), een onafhankelijk expertisecentrum dat zich inzet om maatschappelijke veiligheid te vergroten. Het CCV publiceert jaarlijks het Trendsignalement.